

SLOVENSKI POROČEVALEC

LETO XII, ŠTEV. 268

Ljubljana, četrtek 15. novembra 1951

POSAMEZNA ŠTEVILKA 5 DIN

SPORAZUM MED JUGOSLAVIJO IN ZDA O VOJAŠKI POMOČI

Beograd, 14. nov. (Tanjug) Ministrstvo za zunanje zadeve FLRJ je objavilo naslednje sporočilo:

14. novembra 1951 je bil v Beogradu podpisan sporazum med vlada FLRJ in ZDA o vojaški pomoči. Sporazum sta podpisala v imenu vlade FLRJ predsednik vlade in vršilec dolžnosti ministra za zunanje zadeve maršal Jugoslavije Josip Broz Tito, v imenu ZDA pa veleposlanik ZDA v FLRJ George V. Allen.

Ta sporazum izraža željo obeh vlad podpisnic, da bi zastavili vse napore za zagotovitev miru in varnosti na svetu v okviru Ustanovne listine Združenih narodov, hkrati pa pomeni tudi nadaljnji prispevek k večanju sposobnosti narodov, da se bodo lahko še naprej uspešno zavzemali za individualno in kolektivno samoobrambo in ohranitev načel Ustanovne listine Združenih narodov ter zmanjševanje nevarnosti pred morebitno agresijo.

Za uresnitve teh načel bo dala vlada ZDA na podlagi in v smislu zakona o vzajemni pomoči iz leta 1949 s spremembami in dopolnitvami ter

zakona o vzajemni varnosti iz leta 1951 vladi FLRJ vojaško opremo, potrebščine, usluge in ostalo pomoč ob pogojih, ki so bili sporazumno določeni ter v skladu z Ustanovno listino Združenih narodov.

Vlada FLRJ bo uporabila to pomoč izključno za pospeševanje smotrov Ustanovne listine Združenih narodov in za krepitev obrambe svoje države pred agresijo.

Obe vladi obveščata javnost o izvajanju tega sporazuma.

Sporazum je začel veljati z dnevom podpisa ter bo ostal v veljavi leto dni po sprejetju pismenega sporočila katekeroli izmed strank o namenu, da se sporazum konča. Predpisi sporazuma se lahko ponovno prouče in spremene na zahtevo ene izmed vlad podpisnic. Vlada ZDA si pridržuje pravico, da lahko vsak čas ustavi svojo pomoč, ki jo daje na podlagi sporazuma.

Ta sporazum bo registriran pri generalnem sekretarju Združenih narodov. Besedilo sporazuma je bilo objavljeno danes.

podobnim sporazumom med vlado ZDA in vlado druge države, ki premeta vojaško pomoč.

Clen 5.

Vlada FLRJ soglašala s tem, da sprejme osebje vlade ZDA, ki bo na njenem ozemlju izpolnjevalo obveznosti vlade ZDA iz tega sporazuma in ki mu bo olajšano opazovanje, kako poteka pomoč na podlagi tega sporazuma. Obe vladi sta se sporazumno dogovorili, da bo število takega osebja čim manjše. Osebe državljanstva ZDA, vstevši tudi začasno postavljenno osebje, bo v odnosu do vlade FLRJ poslovalo kot del veleposlanstva ZDA pod upravo in nadzorstvom šefa diplomatske misije in bo imelo isti položaj kot drugo osebje veleposlanstva ZDA ameriškega državljanstva z ustreznim položajem. Na podlagi zadevnega sporočila vlade ZDA bo priznan polni diplomatski status sporazumno določenemu številu imenovanega osebja.

Clen 6.

§ 1. Vlada FLRJ ponovno potrjuje, da bo še naprej sodelovala pri pospeševanju mednarodnega sporazumevanja in dobre volje ter ohranitvi svetovnega miru, da bo v skladu s svojo politično in gospodarsko stabilnostjo prispevala k razvijanju in vzdrževanju svoje lastne obrambne moči in obrambne moči svobodnega sveta, kolikor ji to dovoljujejo razpoložljiva delovna sila, njeni viri, možnosti in gospodarski pogoji, ter da bo storila vse razumne ukrepe, ki bodo potrebni za razvijanje njene obrambne moči.

§ 2. Vlada FLRJ se zavezuje, da bo za odstranitev vzrokov za mednarodno napetost izvedla akcije, glede katere bi se dosegel vzajemni sporazum.

§ 3. Vlada FLRJ soglašala s tem, da bo storila ustrezne korake za zagotovitev učinkovite izkoriščanja ekonomske in vojaške pomoči od vlade ZDA.

Clen 7.

§ 1. Ta sporazum bo začel veljati na dan podpisa in bo v veljavi še leto dni, računajoč od dneva, ko bi katere koli stran sprejela pismeno sporočilo o namenu druge strani, da ga želi končati, vendar pa s pogojem, da bodo predpisi paragrafa 2 in 3 prvega člena ter sporazumov, sklenjenih na podlagi paragrafa 2 drugega člena in tretjega člena ostali v veljavi, razen, če bi se obe vladi drugače sporazumeli.

§ 2. Vlada ZDA si pridržuje pravico, da vsak čas ustavi svojo pomoč Jugoslaviji, ki jo daje na podlagi tega sporazuma, vstevši dobave materiala, ki so določene, pa še niso bile prenesene.

§ 3. Obe vladi se bosta na zahtevo katere koli izmed njih posvetovali o kateri koli zadevi v zvezi z izvajanjem tega sporazuma ali v odnosih na delavnosti ali sporazume, ki se izpolnjujejo na podlagi tega sporazuma.

§ 4. Predpisi tega sporazuma se vsak čas lahko prouče na zahtevo katere koli vlade ali spremene na podlagi sporazumov obeh vlad.

§ 5. Ta sporazum bo registriran pri generalnem sekretarju Združenih narodov.

Napravljeno v Beogradu v dvojniki v angleškem in srbsko-hrvatskem jeziku dne 14. novembra 1951.

Za vlado ZDA: GEORGE V. ALLEN.
Za vlado FLRJ: JOSIP BROZ TITO.

Novi dokazi agresivne politike ZSSR

Zdaj, ko se pred Generalno skupščino OZN sovjetski delegat trudi, da bi ovrgel očitno jugoslovanske delegacije zaradi agresivne politike Sovjetske zveze in njenih satelitov, so se izkazali izgovori, ki so se izpolnjevali in izgreli na naših mejah še poostreli. Tokrat imajo pri izizvajanju prednost Madžari. Na jugoslovansko-madžarski meji pride vsak dan do kakšnega izizvajanja ali izgrede.

Na ozkem območnem pasu pri karauli Udvar se je že pred nekaj dnevi ustavil kamion madžarske vojske, takoj da imajo sedaj Madžari na tem delu meje dosti več vojaštva, kot ga je bilo prej. Madžarski obmojni stražniki streljajo večkrat na našo stran in so tokrat doli streljali tudi na našega gran-

Dr. Luis Padilla Nervo, stalni zastopnik Mehike v OZN, je bil izvoljen za predsednika letošnjega zasedanja Generalne skupščine.

V Generalni skupščini OZN se nadaljuje splošna razprava

Pariz, 13. nov. (AFP). V Generalni skupščini Združenih narodov se je danes dopolnila nadaljevalna splošna razprava, ki je bila predvčerajšnjim prekinjena, da bi razpravljali in sprejeli dnevni red, ki ga je izdelal njen biro. Za današnje seje je priloženih 14 govornikov, in sicer zastopniki Kolumbije, Danske, Urugvaja, Pakistana, Paragvaja, Južnoafriške unije in San Dominga za dopolne ter zastopniki Belgije, Ekvadorja, Perzije, Indije, Paname, Ukrajine in San Salvadorja za popoldne.

Po začetku seje je prvi spregovoril zastopnik Kolumbije dr. Gonzalo Restrepo Jaramillo, minister za zunanje zadeve, za njim pa danski zunanji minister Ole Bjoern Kraft.

Urugvajski delegat Luis Battle Berres je kot tretji današnji govornik podčrtal velik pomen vloge, ki jo lahko odigrajo v Združenih narodih male države, katere zastopajo kot celota sto in sto milijonov glasov. Ni mogoče govoriti o miru, če ne govorimo obenem o svobodni narodu. Brez svobodne grozi miru smrtna nevarnost. Dokler bodo na svetu razsežna območja, na katerih vlada mlak, s ne bo mogoče sporazumeti o resnični razorožitvi.

Za urugvajskim delegatom se je oglasil k besedi sir Zafrulul Khan, pakistanski zunanji minister. Rekel je, da sta poglavitni oviri za mir strah in nezaupanje. Dokler ne bosta ti dve oviri izginili, se bo oboje obojevanje še stopnjevalo. Priporočil je skupščini, naj prežene s sveta »napačno načelo kolonializma in naj uporablja načela Ustanovne listine o svobodi in enakosti vseh ljudi, ne glede na njihovo raso ali polt.

Zadnji dopoldanski govornik je bil paragvajski zunanji minister Bernardo Ovampas, ki je zahteval, naj se kolektivna varnost še bolj utrdi in je končal z besedami, da bodo državne sodile po njihovih dejanjih, ne pa po njihovih govorih.

Na popoldanski seji je prvi govoril belgijski delegat Paul Van Zeeland o osnovnem raznočju med obojevanjem ter skupnih naporih za zedinitev Zahodne Evrope. Ko je poudaril, da so zahodne države po vojni demobilizirale in se skoraj popolnoma razorožile, ZSSR pa je obdržala pod orožjem skoraj vse vojaške sile in jih celo povečala, je izjavil, da so zahodne države zaradi te nevarnosti prisiljene, da grede tudi same po tej poti.

Vodja indijske delegacije sir Bene-

Po tej poti ne pridemo daleč

Pot v Kričavce, staro slovensko istrsko vas, kjer je imela biti birma, vodi skozi Smarje. Smarje je znana protifašistična vas, ki je bila med osvobodno borbo požgana do tal. Nad 400 hiš in gospodarskih poslopij je požgala fašistična drhal, ki je pridrla iz Koprca, da se maščuje nad nepomirljivim duhom odpora prebivalcev vasi in okolice. Da bi bil zločin večji in se odvratnejši, se je takrat pripeljal v vas nihče drug kot osebno škof Santin, znani fašistični veljak in zagrozen sovražnik Slovencev. Na pogoriščih se ne docela ugasili ostankov poslopij je zastraženi Santin pozival ljudi k lojalnosti do okupatorja in krivil za požig. ge supornike. Božji blagoslov škofa Santina ni prinesel sreče fašističnemu

in italijanskemu okupatorju. Pred odločno borbo našega ljudstva za svete pravice do življenja je podlegla italijanska vojska in zadnji fašistični okupatorji, kljub blagoslovom, ki jih je Santin podeljeval fašističnemu orožju za zmago.

Danes je vas Smarje obnovljena in na novo zgrajena ter lepša, kot je bila kdaj prej. Pridne roke in požrtvovalno delo vaščanov so ob pomoči ljudske oblasti dvignili iz pepela vas in v obnovljene zidove vživali spomin. sko ploščo dneva požiga in obnove v trajno sramoto tistim, ki še danes proglašajo to vas in to zemljo za italijansko, sko. (Kakšen nesmisel! Zakaj so vendar požigali na svojem, zakaj so sploh požigali?)

Skozi vas se je preteklo nedeljo petjal župnik Bruni iz Koprca v Kričavce. Don Bruni je podaljšana roka Santina in človek, ki ima Slovence za nižjo raso. Don Bruni je moral po nalogu Santina organizirati birmo prav v Kričavcah, najstarejši slovenski vasi, ki še hranj glasloške spomenike in kjer je nlega nazionalca že 1908. leta sezidala italijansko šolo, da skladno z uniijo avstrijske vlade pospeši raznaro. dovanje v Istri.

Vest, da pride birmat v Kričavce nekdo, ki ga pošilja osvovrteni Santin, se je raznesla že proti koncu tedna in ogorčeno ljudstvo je začelo protestirati. Predsednik KLO je imel za potrebno, da o razpoloženju ljudi obvesti tamkajšnjega župnika. Obveščena postaja narodne zaščite je na prošnjo župnika poslala na mesto bir. movanja ojačeno patruljo, da prepreči izgrede.

Nedaleč od vasi Smarje je množica nad 100 ljudi: moških, žensk in otrok pričakala prihod Santinovega namestnika, da mu izrazi svoje ogorčenje nad tolikšno predrznostjo. Stvari bi se go. tovo drugače zasule, če ne bi množica spoznala v župnikovem spremlje. valcu znanega fašista iz Koprca Nova. ka, ki je peljal na birmovanje svojega sin v Kričavce. (Ceprav je bila isetga dne dopolne birma tudi v Koprku!) Tako spremenilo je množico še bolj razkačilo, tako da ni mogla zadržati svoje ogorčenosti. Spontani nastop do večerj brezpravnega ljudstva, da zastavi pot včerajšnjim zatiralcem, ki skušajo kot izkušeni prevaranti vtih. to. kapi v svet mnenje, da je staro po. zabljeno in da so računni poravnani, ima svoje upravičene razloge.

Obžalovanja vredni dogodki doka. zuje, da staro ni pozabljeno in da račun niso poravnani in jih ne more poravnati nobena sovistična propa. ganda, niti resolucija Mesnega sveta za Trst niti CLN ali »Legas, ki ima levji del zločinov nad slovenskim ljudstvom. Zato si z vso upravičenostjo upamo trditi, da je število incidentov v naši coni (ki jih organizirajo drugi) še vedno nezadostno v primerjavi s tem, kar se dogaja v posameznih pokra. jinah na zahodu. V Trstu mečejo fa. šisti in kominformisti bombe, streljali so na nedolžne otroke (v spominu je še zločinski umor deklice Vrabečev!), streljali na delavce, prelepaajo poštene demokrat in ulici. V Benški Sloveniji so nedavno ubijali protifašiste ter jim požigajo hiše, preganjajo protifa. šiste in podčbno. Pod fašistično Italijo je večina slovenskih duhovnikov do. bila dozo ricinusovnega olja, da ne go. vorimo o drugih zločinih. Vsi ti do. godki in zločini grede mimo in so oči. tono sklačni z 2000 letno rimsko kulturo. S kako pravico napada torej reakcija naše ljudstvo? Mar zato, da zakrije svoje počeje, ali da opraviči svoj po. hlep po tuji zemlji? Iz navedenih do. godkov je razvidno, da gre za rafinirano akcijo škofa Santina, ki ima iz. razito provokatorski značaj.

Vprašujemo se, kdaj bo Santin ne. hali izzivali poštene ljudi, kdaj misli nehati s provokacijami? Kdaj bo raz. zumel, da ni povratka na staro, da ni pozabljeno, kaj je od njega blagoslov. ljeno orožje prizadelo našemu življu, ki želi živeti v miru in v svobodi. Poskus ponovnega pohoda Lege nazio. nale v Kričavce je bil odbit na ne. dvojnem način. Ali bo ta dogodek definitivno preprečil škofa Santina, da do te zemlje, kjer so požigali, ro. pali in pobijali, nima nobene pravice! Na poziv odgovornih za lojalno lokalno duhovščino odgovarja Santin z vem. to. Ne lojalnost in spoštovanje, ampak pritisk in izizvajanje!

Ce iščejo krivce za take nezaželene izpade ljudstva, potem naj jih iščejo predvsem v vrstah tistih, ki hočejo vojno namesto miru, ter nerade samo zato, ker hočejo novih »Junakova za svoje podle politične manevre. Po tej poti ne pridemo daleč!
J. B.

Maršal Tito požrtvovalni italijanski bolničarki

Kmalu po osvoboditvi je postala na Reki bolničarka poliklinike Italijan. ska državljanka Francka Molino, ki je tudi najpožrtvovalnejša dajalka krvi. Nedavno je pri tej svoji požrtvovalno. sti dosegla nenavaden uspeh, kajti v 6 letih je dala pri transfuzijah že 20 li. trov krvi. O tem je obvestila maršala Tita, ki ji je zdaj poslal v dar in priz. najne zlato uro.

Odhod našega poslanika v Sirijo in Libanon

Iz Beograda je odpotoval novo ime. novanj Jugoslovanski poslanik v Da. masku in Bejrutu Mihajlo Javorški. Na železniško postajo sta ga spremila predstavnika ministristva za zunanje zadeve FLRJ.

Besedilo sporazuma

Vladi Združenih držav ameriških in Federativne ljudske republike Jugoslavije sta se v želji, da bi zboljšali mednarodni mir in varnost v okviru Organizacije združenih narodov z ukrepi, kateri bodo večali sposobnost narodov, vdanih smotrom in načelom Ustanovne listine, ki hočejo dejavno sodelovati v sporazumih za individualno in kolektivno samoobrambo za podporo teh smotrov in načel, ponovno potrjujejo svojo odločenost, nuditi polno sodelovanje v naporih za dajanje oboženih sil Združenim narodom, kakor določa Ustanovna listina Združenih narodov ter za podpisovanje sporazumov o splošni ureditvi in zmanjšanju obojevitve ob ustrezaajočih pogo. rovih proti kršitvi, upoštevalo ču pod. poro, ki jo je dala vlada ZDA tem načelom s sprejetjem zakona o vz-

jemni obrambni pomoči iz 1949 z dopolnitvami in spremembami ter zakona o vzajemni varnosti iz 1951, ki določata pomoč nekaterim državam, želeč, da bi določili pogoje, veljavne za dajanje take pomoči, sporazumeli o naslednjem:

Clen 1.

§ 1. Vlada Združenih držav ameriških bo dala ali še naprej dajala vladi Federativne ljudske republike Jugoslavije opremo, potrebščine, usluge in drugo pomoč v skladu s predpisi in pogoji, ki bodo sporazumno določeni. Dajanje te pomoči bo v soglasju z Ustanovno listino Združenih narodov. Pomoč bo dana v smislu in po vseh določbah, pogojih ter predpisih o prenehanju veljavnosti zakona o vzajemni obrambni pomoči iz 1949 in zakona o vzajemni varnosti iz 1951, zakona o spremembah in dopolnitvah teh zakonov ter zakona o podelitvi sredstev, določenih na podlagi teh zakonov. Obe vladi se bosta od časa do časa dogovorili o podrobnosti sporazumov, potrebnih za izvajanje določb tega člena.

§ 2. Vlada FLRJ bo uporabila pomoč izključno za pospeševanje smotrov Ustanovne listine Združenih narodov, za zagotovitev mednarodnega miru in varnosti ter za krepitev obrambe FLRJ pred agresijo.

§ 3. Vlada FLRJ se zavezuje, da ne bo brez prejšnje privolitve vlade ZDA prenesla na katero koli osebo, ki ni njen uslužbenec ali njen organ, niti na katero koli državo pravni naslov ali lastništvo katere koli opreme, materiala, obvestil ali uslug, sprejetih kot darilo.

§ 4. Vlada FLRJ bo dala Združenim državam ameriškim recipročno pomoč s tem, da bo še naprej omogočila otažjave v proizvodnji in prenosu v ZDA surovin in polizdelkov, potrebnih ZDA zaradi pomanjkanja ali možnega pomanjkanja v njenih lastnih sredstvih, ki bi bila na razpolo. go v Jugoslaviji, v količinah, pogod. bah in pogojih, ki bi se sporazumno določili. V sporazumih o takih pre. nosih bo poklonjena nujna pozornost potrebam Jugoslavije za domačo upo. rabo in za komercialni izvoz.

Clen 2.

§ 1. Obe vladi bosta v skladu s potrebnimi varnostni ukrenili potrebno, da bosta javnost obvestili o izvajanju tega sporazuma.

§ 2. Obe vladi bosta storili varnostne ukrepe, glede katerih se bo dosegel sporazum med obema vlada, da bi preprečili, da bi bili odkriti ali v nevarnosti klasificirane vojaške potrebščine, usluge ali obvestila, dana na podlagi tega sporazuma.

Clen 3.

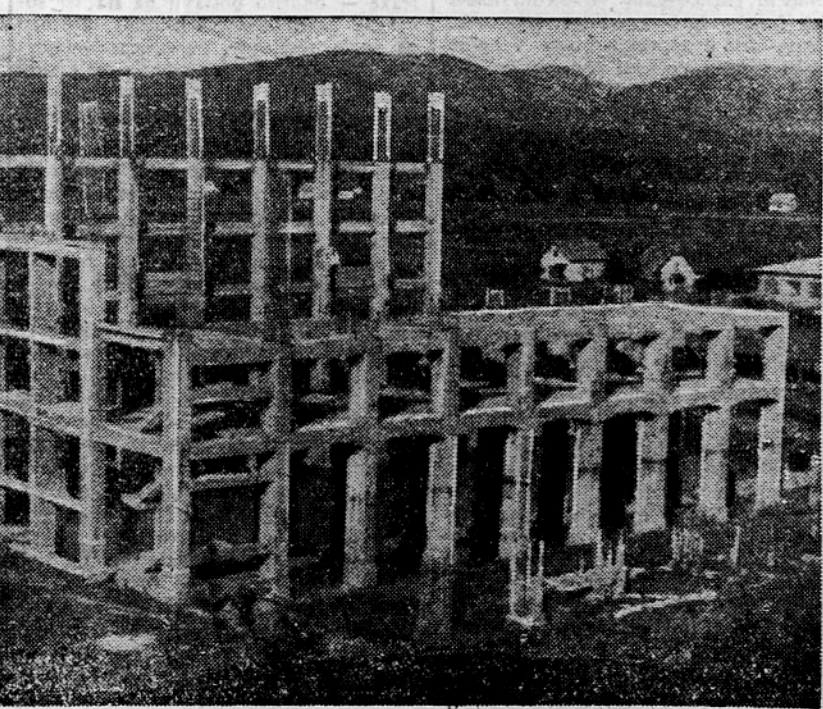
Obe vladi se bosta na zahtevo katere koli izmed njih pogajali za skle. nitve ustreznih sporazumov glede od. govornosti za patentne ali podobne zahteve, temelječe na uporabi iznajdb, načina proizvodnje, tehnoloških ob. vestil ali drugih oblik lastništva, za. ščiteneh z zakonom, ki so v zvezi z opremo, potrebščinami ali uslugami, danimi na podlagi tega sporazuma. Ob. te pogajanjih se bo upoštevalo spre. jetje obveznosti, po kateri bo vsaka vlada prevzela odgovornost za vse ta. ke zahteve svojih državljanov in za vse take zahteve državljanov drugih držav, ki niso stranke v tem sporaz. umu, nastale v okviru njene pristoj. nosti.

Clen 4.

§ 1. Vlada FLRJ se zavezuje, da bo dala na razpolago ZDA dinarje, ki jih bo zadnja uporabila za svoje ad. ministrativne in operativne izdatke v zvezi z izvajanjem tega sporazuma. Obe vladi bosta začeli pogajanja o do. ločitvi zneska teh dinarjev in o na. činu izplačila teh dinarjev.

§ 2. Vlada FLRJ bo razen za pri. mer drugegačnega sporazuma odobrila oprositve od carin in davka uvoz in izvoz izdelkov, premoženja, materiala ali opreme, uvožene na njeno ozemlje in izvožene z njene ozemlja v zvezi s tem sporazumom ali s kakim drugim

Na gradbišču v Soštani bodo kmalu spet oživela gradbena dela za veliko termoelektrarno, ki bo izkoriščala lignit in prah iz bližnjega velenskega premogovnika. Doslej so na teškem in deloma močvirnatem terenu zgradili približno tretjino železobetonskega skeleta. Stavba termoelektrarne bo obsegala 5399 kv. metrov. Strojnica bo visoka 21. kotlarna 17, premogovni bunkerji pa 45 metrov. Gradbena dela za termoelektrarno so zaradi težkega terena precej naporena in zamudna. Nosilni stebri, ki segajo v globino od 6 do 8 m, so v temeljih prečno povezani, da teža celotne stavbe čvrsto pritiska na teren.

Vse, ki jih zanima
USTANOVITEV DRUŠTVA ZA ZDRUŽENE NARODE
vabimo na občni zbor, ki bo 16. novembra ob 20. uri
v Fiharmonični dvorani. Iniciativni odbor

Italijanska vlada pripravlja omejitve pravic delovnih množic

Rim, 14. nov. (Tanjug): Italijanski parlament mora do konca leta proučiti in odobriti tri važne zakonske predloge — zakonski predlog o sindikatih in omejitvi stavke, predlog o zvišanju najemnin in razvoju gradbene delavnosti ter osnutek zakona o preprečevanju fašistične delavnosti. Računajo z burnim potekom parlamentarnih sej, kajti socialisti in komunisti menijo, da sta prva dva zakonska predloga naperjena proti interesom delovnih množic, in da lahko notranje ministrstvo tudi tretji predlog, ki naj bi zadel le fašistične or-

ganizacije, razširi tudi na druge stranke. Vlada poskuša dobiti podporo od socialnih demokratov in liberalcev za izglasovanje teh zakonskih predlogov. Opozicionalno časopisje naglašuje, da bo zakonski predlog o sindikatih in omejitvi stavke naletel na posebno hud odpor, ker tudi mnogi demokratski sindikalni funkcionarji, med njimi tudi generalni tajnik Konfederacije svobodnih sindikatov Pastore grajajo vladne namere, da protustavno onemogoči pravice delovnih množic. Zakonski osnutek o zatiranju fašistične dejavnosti določa kazni 2 do 3

let zapora in do pol milijona lir denarne globe za osebe, ki bi sodelovale pri organiziranju in delu fašističnih skupin. Kazen do dveh let zapora je določena tudi za tiste, ki bi v časopisju in na javnih prostorih proslavljali osebe, načela in metode bivšega fašističnega režima. Določeno je tudi, da sme notranje ministrstvo prepovedati sleherni politični organizacijo, ki bi ogrožala javni red in skušala obnoviti organizacijsko in ideološko strukturo nekdanje fašistične stranke. Italijanska generalna konfederacija dila in socialdemokratski sindikati so sklenili, da bodo zaradi napada policije na stavkajoče v tovarni »Breda« razglasili splošno stavko v Milanu in milanski pokrajini. Pri spopadu med policijo in delavci tovarne »Breda«, ki stankajo že 11 dni, je bilo ranjenih več delavcev, pet delavcev pa so aretirali.

Nemci ozopovcem niso bili nevarni

Rim, 14. nov. Na procesu v Lucii je bil kot prva zaslišan Aldo Specogna, bivši ozopovski komandant, po vojni pa voditelj trikotorskih terorističnih tolpe v Beneški Sloveniji. Na dolgo in široko je govoril o delovanju ozopovskih enot, vendar pa ni mogel prikriti dejstva, da se ozopovci niso borili proti Nemcem, ampak so si hoteli le brez nevarnosti priboriti čim več zaslug. Zato so se izogibali garibaldincev in slovenskih partizanov, ki so se resno borili proti Nemcem in fašistom. Ozopovski oportunistem je Specogna skušal opravičiti s »slovensko nevarnostjo«. Dejal je, da so Slovenci po razsulu italijanske vojske v Beneški

Sloveniji vsilili prebivalstvo slovenske šole in slovensko uradovanje po občinah, čeprav ljudje niso znali niti čitati niti pisati slovensko. Bivši ozopovec Eugenio Palumba je med drugim povedal, da se je ubil ozopovski komandant Bolla v španski državljanski vojni boril na strani Francoske ozopovske kaplane Belli Redente — ki je tudi pričal na procesu — pa je Bolla zaupal, da je prosil CLN za pomoč proti garibaldincem, ker je edino od njih pretila ozopovcem nevarnost. Ta izjava ponovno potrjuje, da so bili ozopovci z Nemci in fašisti v dobrih odnosih in da jim od te strani ni pretila nobena nevarnost.

Mosadik za vskladitev perzijske in egiptovske politike do Anglije

ZDA še vedno upajo, da bosta Anglija in Perzija našli temelj za zadovoljivo ureditev spora

Washington, 14. nov. (AFP). Predsednik perzijske vlade Mosadik, ki je že izjavil, da namerava danes zapustiti ZDA, je sklenil, da bo svoj odhod odložil do nedelje, da bi se pripravil za svoj obisk v Egiptu. Washingtonski politični krogi sodijo, da bo Mosadik sprožil v Kairu vskladitev perzijske in egiptovske politike do Velike Britanije.

Podporočila ameriškega zunanjega ministrstva ni bil med tritedenskimi razgovori med predstavnikoma ZDA in predsednikom perzijske vlade Mosadikom dosežen nikakršen nov sporazum za poravnava anglo-perzijskega spora, vendar je bil dosežen določen napredek. ZDA še vedno niso izgubile upanja, da bosta obe stranki našli sprejemljiv temelj za zadovoljivo ureditev spora.

V krogih političnih opazovalcev poudarjajo, da dr. Mosadik ni pokazal nobene volje, da bi odstopil od svojih dveh pogojev, ki jih je postavil že v začetku anglo-perzijskega spora: Mosadik ne želi, da bi imel z Veliko Britanijo kakršne koli druge razgovore razen o vprašanih odškodnini za nacionalizirano premoženje Anglo-iranske petrolejske družbe ter o prodaji petroleja Veliki Britaniji in Združenim državam.

Agencija France Presse poroča, da je pred dvema dnevoma poslal predsednik perzijske vlade Mosadik poziv predsedniku Trumanu, naj bi ZDA nudile precejšnjo finančno pomoč Perziji.

Podpredsednik perzijske vlade Husein Fatemi je izjavil, da je dr. Mosadik v svojem pozivu razložil težaven finančni položaj, v katerem se je znašla Perzija zaradi stališča anglo-iranske petrolejske družbe. Pripomnil je, da bo perzijska vlada vztrajala pri nacionalizaciji perzijske petrolejske industrije in nikakor ne bo dovolila, da bi se britansko tehnično osebje vrnilo v Abadan.

Vodja opozicije v perzijskem parlamentu Džemal Emami je napadel Mosadika, da se bo po onemesečnem bivanju v ZDA vrnil praznih rok v Perzijo. Rekel je tudi, da vlada ne vidi nevarnosti v krepitvi ilegalnih skupin prosovjetske stranke Tudeh, zlasti v pokrajini Azerbejdžan na sovjetsko-perzijski meji. Emami je grajal tudi vladni proračun, za katerega je dejal, da nima realne podlage, kajti vlada ne bo nikdar zbrala dohodkov, ki jih predvideva sedanji osnutek proračuna.

Napeto ozračje v Pan Mun Jonu

vendar nihče ne želi, da bi bili razgovori prekinjeni

Tokio, 14. nov. (Un. Pr.): Delegati Združenega poveljstva in severnokorejsko-kitajskih sil so imeli davi še eno dolgo sejo v Pan Mun Jonu, ki ni prinesla nobenih rezultatov. Severnokorejska in kitajska delegacija sta ponovili svojo zahtevo, naj se ustavijo sovražnosti tako na kopnem kot v zraku in na morju, še preden bi dosegli sporazum o treh drugih točkah dnevnega reda: določitvi demarkacijske črte, nadzorstvu nad izpolnitvijo pogojev za premirje in zamenjavi ujetnikov.

Delegacija Združenega poveljstva je odklonila to zahtevo in obtožila nasprotniko delegacijo, da skuša s tem odvratiti pritisk vojaške sile Združenega poveljstva, da bi s tem ovirala rešitev ostalih vprašanj v zvezi s premirjem. Na današnji seji, ki je trajala nad

Mednarodni Dečji fond potrebuje nova finančna sredstva

Pariz, 14. nov. (Reuter). Funkcionarji Združenih narodov so včeraj izjavili, da je Mednarodni dečji fond (UNICEF) skoraj popolnoma izčrpal svoja finančna sredstva. Od leta 1947 do danes je UNICEF pomagal otrokom 69 držav s skupnim zneskom 162 milijonov dolarjev. V tem hipu razpolaga UNICEF samo še s 40.000 dolarji. Deset vlad članic Združenih narodov je obljubilo približno 2 milijona dolarjev kot prispevek UNICEF, ameriški kongres pa proučuje vprašanje dodelitve 12 milijonov dolarjev. Vendar vsi ti ukrepi ne bodo mogli kriti določene proračuna v znesku 30 milijonov dolarjev, če ne bodo našli kakšnih drugih sredstev.

težavna, če ne bo sklad dobil novih sredstev. Predsednik programskega odbora UNICEF Lind je dejal, da je bil sklad prisiljen zaradi pomanjkanja sredstev občutno zmanjšati pomoč indijskim otrokom. UNICEF je pretekli teden dodelil Indiji 911.000 dolarjev namesto trikrat višje vsote, kot jo je določal program.

Bradley odpotoval v Evropo

Washington, 14. nov. (AFP): Predsednik skupnega odbora načelnikov generalnih štabov ameriških oboroženih sil general Bradley je odpotoval včeraj iz Washingtona v Pariz. Bradley se bo v Parizu posvetoval z generalom Eisenhowerom, ameriškim obrambnim ministrom Lovettom, načelnikom uprave za vzajemno varnost Averellom Harrimanom ter z britanskim in francoskim vojaškim načelnikom. Sodijo, da bo predmet razgovorov ustanovitev evropske armade, v kateri naj bi sodelovale tudi nemške vojaške enote. Po razgovorih v Parizu bo Bradley v spremstvu ameriškega obrambnega ministra Lovetta in generala Eisenhowera obiskal Rim, kjer se bo udeležil zasedanja Sveta Atlant. Pričakujejo, da bo obiskal tudi London, kjer se bo prav tako razgovarjal z britanskimi vojaškimi strokovnjaki o utrditvi atlantske obrambne sistema.

Washington, 14. nov. (AFP): Iz krogov, ki so blizu ministrstvu za vojsko, se je zvedelo, da so ZDA po programu vzajemne pomoči dobile v poslednjih 18 mesecih 2 milijona ton vojnega gradiva in sicer 1.300.000 ton evropskim državam, 500.000 ton državam na Srednjem vzhodu ter 200.000 ton Malaj in Indokini. Isti krogi poudarjajo, da se bodo te dobeve v prihodnjih 12 mesecih povečale na 4 milijone ton.

DISKUSIJSKI VEČER O NOVIM GOSPODARSKIM UKREPIH

Zaradi čim boljšega razumevanja številnih vprašanj v zvezi z uveljavljanjem gospodarskih ukrepov, poziva Mestni odbor OF vse množične organizacije (sindikate, fronte itd.) ter posameznike, da do ponedeljka 19. novembra dostavijo vprašanja (pisмено ali ustno) Krajevnomu sindikalnemu svetu, Rajonskemu odboru OF ali Mestnemu odboru OF.

ZDA dobavile raznim državam 2.000.000 ton vojnega gradiva

Washington, 14. nov. (AFP): Iz krogov, ki so blizu ministrstvu za vojsko, se je zvedelo, da so ZDA po programu vzajemne pomoči dobile v poslednjih 18 mesecih 2 milijona ton vojnega gradiva in sicer 1.300.000 ton evropskim državam, 500.000 ton državam na Srednjem vzhodu ter 200.000 ton Malaj in Indokini. Isti krogi poudarjajo, da se bodo te dobeve v prihodnjih 12 mesecih povečale na 4 milijone ton.

Kriza v češkoslovaški proizvodnji jekla

Praga, 14. nov. (Tanjug): Radio Praga prenaša uradno sporočilo češkoslovaške vlade o zvišanju individualnih norm, podaljšanju delovnega časa in obveznem novčenju delovne sile v jeklarski industriji. Te ukrepe je povzročila kriza v proizvodnji jekla, kar je posledica naglega zmanjšanja proizvodnje premoga. Novačenju delovne sile zajema 42.600 državljanov. Pred nekaj tedni so oblasti uvedle ukrepe tudi v rudarstvu.

Pred zunanje politično razpravo v Angliji

London, 14. nov. (Tanjug). V ponedeljek in torek bo v spodnji zbornici prva razprava o zunanje političnih zadevah. Zunanji minister Eden se bo vrnil iz Pariza v London, da bo aktivno sodeloval pri razpravi, v kateri bodo razmotrili celotno britansko zunanjo politiko, zlasti pa politiko do Srednjega vzhoda in Nemčije.

Anglija pošilja vedno nova ojačenja v Egipt

Nahas paša o smotrih egiptovske zunanje politike

Kairo, 14. nov. (AFP). Predsednik egiptovske vlade Nahas paša je v svojem govoru ob obletnici ustanovitve vafdistične stranke poudaril, da arabske države ne morejo živeti brez enotnosti.

lu odposlal v cono Sueškega prekopu 1000 pripadnikov britanskega vojnega letalstva, ki naj bi zamenjali tiste letalce, ki so že zaključili svoj staž v prekomorskih ozemljih.

Smoter zunanje politike egiptovske vlade je neodvisnost Nilске doline, umik zasedbenih čet in skupnost pod isto krono. Če to ne uresniči, bo med drugim zajemljena mednarodna varnost, hkrati pa tudi prijateljski stiki z vsemi državami v okviru OZN. Nahas paša je nato ostro grajal stališče Velike Britanije do Egipta ter poudaril, da bo Egipt vztrajal v boju za uresničitev svojih nacionalnih smotrov. Na koncu je dejal, da je pripravil pristopiti k slehernemu nacionalnemu gibanju, ki bi brez pridržka in brez kakršnih koli nepoštenih naklepov hotelo uresničiti nacionalne cilje.

Včeraj se je v Port Saidu vkrcala na ladjo »Atlantis« okrog 800 britanskih žena in otrok. Evakuacija družin pripadnikov britanskih oblasti in oboroženih sil v Egiptu je v polnem teku. Pričakujejo, da bo trajala še nekaj tednov.

Britansko vojno ministrstvo je sporočilo, da je bila na neki postaji za čiščenje vode v Suezu presekanja vodovodna cev, zaradi česar niso mogli oskrbovati britanske garnizije v Suezu in Abadiji z vodo. Cev je bila hitro popravljena.

V mestih na območju Sueškega prekopu je egiptovska vlada prepovedala vse demonstracije. Policija je dobila ukaz, naj po potrebi uporabi tudi orožje, da prepreči nered.

Rudarska stavka v Franciji

Pariz, 14. nov. (Tanjug). V Franciji je stopilo približno 30.000 rudarjev v protestno stavko zaradi odločitve vlade, da bodo v prihodnje plačali rudarji 15% za zdravila za obolele rudarje. Rudarji sodijo, da je ta ukrep nepravilčen, ker so bila zdravila brezplačna celo takrat, ko še niso bili rudniki pridržani. Nezadovoljni s pogajanjmi z ministrom za delo so predstavniki socialističnih sindikatov izjavili, da bodo v primeru, ako vlada ne bi preklinala te odločitve, sklicali nacionalni odbor rudarskih sindikatov za zahtevo, naj izda odločitev o razglasitvi splošne stavke.

„Četrta internacionala“ v senci Informbiroja

Casopis »Quatrième Internationale«, katerega izdajajo redki privrženci tako imenovane »trockistične internacionalne«, ki jo je osnoval Lev Trocki, nekdanji Stalinov konkurent za oblast v Sovjetski zvezi, kot nekako protitruje »tretji internacionalni«, je pred kratkim objavila poročilo s III. kongresa, ki je bil konec avgusta in v začetku septembra nekeje v Švici. O Trockem je znano, da je po izgonu iz Sovjetske zveze 1. 1929 napisal vrsto knjig (n. pr. »Moje življenje«, »Izdajstvo revolucije«, »Stalinova šola falzificiranja« id.), v katerih je poveljeval svojo vlogo v ruskem delavskem gibanju in hudo napadal Stalinov režim, poleg tega pa se je ukvarjal z mislijo o »prevzemu vodstva v svetovnem delavskem gibanju« in zmagoslavni vrnitvi v Rusijo, dokler ga 1. 1940 ni v Mehiki dosegla roka NKVD, ko ga je neki Van den Dreschol ubil s kaldivom.

Mednarodni Dečji fond potrebuje nova finančna sredstva

Pariz, 14. nov. (Reuter). Funkcionarji Združenih narodov so včeraj izjavili, da je Mednarodni dečji fond (UNICEF) skoraj popolnoma izčrpal svoja finančna sredstva. Od leta 1947 do danes je UNICEF pomagal otrokom 69 držav s skupnim zneskom 162 milijonov dolarjev. V tem hipu razpolaga UNICEF samo še s 40.000 dolarji. Deset vlad članic Združenih narodov je obljubilo približno 2 milijona dolarjev kot prispevek UNICEF, ameriški kongres pa proučuje vprašanje dodelitve 12 milijonov dolarjev. Vendar vsi ti ukrepi ne bodo mogli kriti določene proračuna v znesku 30 milijonov dolarjev, če ne bodo našli kakšnih drugih sredstev.

Bradley odpotoval v Evropo

Washington, 14. nov. (AFP): Predsednik skupnega odbora načelnikov generalnih štabov ameriških oboroženih sil general Bradley je odpotoval včeraj iz Washingtona v Pariz. Bradley se bo v Parizu posvetoval z generalom Eisenhowerom, ameriškim obrambnim ministrom Lovettom, načelnikom uprave za vzajemno varnost Averellom Harrimanom ter z britanskim in francoskim vojaškim načelnikom. Sodijo, da bo predmet razgovorov ustanovitev evropske armade, v kateri naj bi sodelovale tudi nemške vojaške enote. Po razgovorih v Parizu bo Bradley v spremstvu ameriškega obrambnega ministra Lovetta in generala Eisenhowera obiskal Rim, kjer se bo udeležil zasedanja Sveta Atlant. Pričakujejo, da bo obiskal tudi London, kjer se bo prav tako razgovarjal z britanskimi vojaškimi strokovnjaki o utrditvi atlantske obrambne sistema.

ZDA dobavile raznim državam 2.000.000 ton vojnega gradiva

Washington, 14. nov. (AFP): Iz krogov, ki so blizu ministrstvu za vojsko, se je zvedelo, da so ZDA po programu vzajemne pomoči dobile v poslednjih 18 mesecih 2 milijona ton vojnega gradiva in sicer 1.300.000 ton evropskim državam, 500.000 ton državam na Srednjem vzhodu ter 200.000 ton Malaj in Indokini. Isti krogi poudarjajo, da se bodo te dobeve v prihodnjih 12 mesecih povečale na 4 milijone ton.

Mednarodni Dečji fond potrebuje nova finančna sredstva

Pariz, 14. nov. (Reuter). Funkcionarji Združenih narodov so včeraj izjavili, da je Mednarodni dečji fond (UNICEF) skoraj popolnoma izčrpal svoja finančna sredstva. Od leta 1947 do danes je UNICEF pomagal otrokom 69 držav s skupnim zneskom 162 milijonov dolarjev. V tem hipu razpolaga UNICEF samo še s 40.000 dolarji. Deset vlad članic Združenih narodov je obljubilo približno 2 milijona dolarjev kot prispevek UNICEF, ameriški kongres pa proučuje vprašanje dodelitve 12 milijonov dolarjev. Vendar vsi ti ukrepi ne bodo mogli kriti določene proračuna v znesku 30 milijonov dolarjev, če ne bodo našli kakšnih drugih sredstev.

Bradley odpotoval v Evropo

Washington, 14. nov. (AFP): Predsednik skupnega odbora načelnikov generalnih štabov ameriških oboroženih sil general Bradley je odpotoval včeraj iz Washingtona v Pariz. Bradley se bo v Parizu posvetoval z generalom Eisenhowerom, ameriškim obrambnim ministrom Lovettom, načelnikom uprave za vzajemno varnost Averellom Harrimanom ter z britanskim in francoskim vojaškim načelnikom. Sodijo, da bo predmet razgovorov ustanovitev evropske armade, v kateri naj bi sodelovale tudi nemške vojaške enote. Po razgovorih v Parizu bo Bradley v spremstvu ameriškega obrambnega ministra Lovetta in generala Eisenhowera obiskal Rim, kjer se bo udeležil zasedanja Sveta Atlant. Pričakujejo, da bo obiskal tudi London, kjer se bo prav tako razgovarjal z britanskimi vojaškimi strokovnjaki o utrditvi atlantske obrambne sistema.

ZDA dobavile raznim državam 2.000.000 ton vojnega gradiva

Washington, 14. nov. (AFP): Iz krogov, ki so blizu ministrstvu za vojsko, se je zvedelo, da so ZDA po programu vzajemne pomoči dobile v poslednjih 18 mesecih 2 milijona ton vojnega gradiva in sicer 1.300.000 ton evropskim državam, 500.000 ton državam na Srednjem vzhodu ter 200.000 ton Malaj in Indokini. Isti krogi poudarjajo, da se bodo te dobeve v prihodnjih 12 mesecih povečale na 4 milijone ton.

Pomoč mednarodne organizacije dela za strokovno izpopolnjevanje naših delavcev

Prad dnevi smo poročali, da je bila v Beogradu podpisana pogodba o tehnični pomoči organizacije UNESCO Jugoslaviji, s katero je naši državi dodeljena v ta namen pomoč v višini 60.000 dolarjev. V Jugoslavijo bodo prišli trije strokovnjaki. ki bodo pomagali organizirati center za znanstveno dokumentacijo.

lorjev, ki bodo imeli praktične in teoretične tečaje iz elektrotehnike, kemične industrije, strojne industrije, metalurgije, pridobivanja kokska in črpanja nafte. Ti instruktorji se bodo mudili v Jugoslaviji 4 do 12 mesecev. Razen tega bo po tej pogodbi odšlo na strokovno izpopolnitev v tuja industrijska podjetja 377 naših delavcev, in sicer 263 kvalificiranih delavcev, ki se bodo izpopolnili predvsem v proizvodnji elektronike, papirja, celuloze, raznih kemičnih proizvodov in medicinskih instrumentov ter 114 mlajših delavcev, ki bodo najprej v Jugoslaviji obiskali tečaje, nato pa bodo odšli v tujino, da se izpopolnijo v raznih strokah. Strokovno izpopolnjevanje v tujini bo trajalo 4 do 6 mesecev.

Novi ladje za reške ribiče

Ribarske zadruge in podjetja na Reki so dobile že 16 novih ribičkih ladij, več mrež in raznega ribiškega orodja. Do konca leta dobijo še 8 motornih ladij.

S kupljenimi 2190 traktorji bo mogoče spomladati, če bodo pravilno izkoriščeni, obdelati v združenem in državnem sektorju okrog 425.000 ha. Zveza bo traktorje in stroje prodajala kmečkim delovnim združenim, državnim posestvom in splošnim kmetijskim združenim po nabavni ceni s pribitkom nabavnih in prodajnih stroškov. Traktorje in druge stroje bo zveza prodajala prvenstveno tistim združenim in posestvom, ki bodo dobavili odkupnim podjetjem kmetijske pridelke v ustrežajoči vrednosti ali devize iz sedanjega izvoza. Traktorje bodo dobile tudi zadruge, ki ne morejo takoj dati celotne protivrednosti v pridelkih.

Glavna zadrudna zveza FLRJ je kupila v inozemstvu 2190 traktorjev

FLRJ sklenila z inozemskimi tovarnami pogodbe za nakup 2190 traktorjev, ki morajo biti dobavljeni v decembru in v začetku prihodnjega leta, tako da bodo na razpolago že za pomladna setvena dela. Razen traktorjev je zveza kupila tudi večje število traktorskih plugov in nekatere druge stroje. Pogodbe so sklenjene z znanimi tovarnami »Flat-Ansaldo« v Italiji, »Lanz-Bulldog« v Nemčiji, »Renault« in »Vierma« v Franciji ter »Fordson« v Angliji. Glavna zadrudna zveza pa se še pogaja za nakup nadaljnjih strojev in plugov za potrebe zadrudnega sektorja kmetijstva.

S kupljenimi 2190 traktorji bo mogoče spomladati, če bodo pravilno izkoriščeni, obdelati v združenem in državnem sektorju okrog 425.000 ha. Zveza bo traktorje in stroje prodajala kmečkim delovnim združenim, državnim posestvom in splošnim kmetijskim združenim po nabavni ceni s pribitkom nabavnih in prodajnih stroškov. Traktorje in druge stroje bo zveza prodajala prvenstveno tistim združenim in posestvom, ki bodo dobavili odkupnim podjetjem kmetijske pridelke v ustrežajoči vrednosti ali devize iz sedanjega izvoza. Traktorje bodo dobile tudi zadruge, ki ne morejo takoj dati celotne protivrednosti v pridelkih.

Prodajalna kranjske tovarne »Sava« v Beogradu

Kranjska tovarna »Sava«, ki izdeluje razne izdelke iz gumija, bo v kratkem odprla prodajalno vseh svojih izdelkov v Beogradu v Knez Mihajlovi ulici. Prodajalno že urejajo in se zanjo beograjsko prebivalstvo zelo zanima.

S kupljenimi 2190 traktorji bo mogoče spomladati, če bodo pravilno izkoriščeni, obdelati v združenem in državnem sektorju okrog 425.000 ha. Zveza bo traktorje in stroje prodajala kmečkim delovnim združenim, državnim posestvom in splošnim kmetijskim združenim po nabavni ceni s pribitkom nabavnih in prodajnih stroškov. Traktorje in druge stroje bo zveza prodajala prvenstveno tistim združenim in posestvom, ki bodo dobavili odkupnim podjetjem kmetijske pridelke v ustrežajoči vrednosti ali devize iz sedanjega izvoza. Traktorje bodo dobile tudi zadruge, ki ne morejo takoj dati celotne protivrednosti v pridelkih.

Evropska armada

Pariz, 14. nov. (Tanjug). Pripravljalna komisija za evropsko armado, ki zaseda že nekaj mesecev v Parizu, se je sporazumela o velikosti deleža posameznih držav za finansiranje armade. Francoski prispevek bi moral znašati 1120 milijard frankov, a prispevek Zahodne Nemčije 14 milijard frankov, kar pomeni velikansko obremenitev gospodarstva obeh držav. Nedavno je podpredsednik francoske vlade René Mayer v tej zvezi izjavil, da Francija ne more izdati za skupni vojaški proračun več kot 800 milijard frankov, vstevši ne le evropsko armado, marveč tudi oborožitve šestih samostojnih francoskih divizij in drugih prekomorskih sil.

Agencija France Presse poroča, da se bodo jutri sešli v Parizu zunanji ministri držav članic evropske armade, ki bodo pripravili za konferenco zunanjih, obrambnih in finančnih ministrov držav Atlantiskega pakta, katera bo v Rimu od 24. do 26. novembra, gradivo o vseh neresenih vprašanjih, predvsem pa o vprašanju ravnateljstva med vojaškimi potrebami in razpoložljivimi finančnimi sredstvi.

Predsednik norveške vlade odstopil

Oslo, 14. nov. (Reuter). Predsednik norveške vlade Ainer Gerhardsen je podal ostavko na svoj položaj v vladi in hkrati izrazil mnenje, naj bi prevzel posle novega predsednika vlade Oskar Torp, parlamentarni voditelj norveške delavske stranke.

S svoje strani pa je Oskar Torp naglasil, da Gerhardsenova ostavka ne pomeni spremembe v zunanji in notranji politiki norveške vlade. Od članov vlade je zahteval, naj ostanejo na svojih dosedanjih položajih.

Pomoč ZDA državam Srednjega vzhoda

Washington, 14. nov. (Tanjug): Po sporočilu Bele hiše je predsednik ZDA Truman imenoval Edwina Locka za vodjo odposlanstva za pomoč Srednjemu vzhodu. Naloga mislje za Srednji vzhod bo vključiti delo pri tehnični in ekonomski pomoči, ki jo bodo ZDA nudile državam tega področja po programu vzajemne varnosti. Ni še znano, kolikšen je znesek skladov, s katerimi razpolaga ta misija. Program zajema nekatere arabske dežele in Izrael.

Na sestanku parlamentarne skupine delavske stranke je bil Gerhardsen izvoljen namesto Torpa za voditelja parlamentarne skupine.

Pomoč ZDA državam Srednjega vzhoda

Washington, 14. nov. (Tanjug): Po sporočilu Bele hiše je predsednik ZDA Truman imenoval Edwina Locka za vodjo odposlanstva za pomoč Srednjemu vzhodu. Naloga mislje za Srednji vzhod bo vključiti delo pri tehnični in ekonomski pomoči, ki jo bodo ZDA nudile državam tega področja po programu vzajemne varnosti. Ni še znano, kolikšen je znesek skladov, s katerimi razpolaga ta misija. Program zajema nekatere arabske dežele in Izrael.

Pomoč ZDA državam Srednjega vzhoda

Washington, 14. nov. (Tanjug): Po sporočilu Bele hiše je predsednik ZDA Truman imenoval Edwina Locka za vodjo odposlanstva za pomoč Srednjemu vzhodu. Naloga mislje za Srednji vzhod bo vključiti delo pri tehnični in ekonomski pomoči, ki jo bodo ZDA nudile državam tega področja po programu vzajemne varnosti. Ni še znano, kolikšen je znesek skladov, s katerimi razpolaga ta misija. Program zajema nekatere arabske dežele in Izrael.

VII. redno zasedanje MLO v Ljubljani

Včeraj popoldne se je začelo v sejni dvorani na magistratu v Ljubljani VII. redno zasedanje Mestnega ljudskega odbora. Na zasedanju sta poročala o vprašanih v zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi in zvišanjem cen raznim komunalnim uslugam predsednik izvršilnega odbora Mestnega ljudskega odbora Jaka Avšič in podpredsednik izvršilnega odbora MLO Leopold Kresc. Zasedanje se nadaljuje in bomo o njem še poročali.

VII. redno zasedanje MLO v Ljubljani

Včeraj popoldne se je začelo v sejni dvorani na magistratu v Ljubljani VII. redno zasedanje Mestnega ljudskega odbora. Na zasedanju sta poročala o vprašanih v zvezi z novimi gospodarskimi ukrepi in zvišanjem cen raznim komunalnim uslugam predsednik izvršilnega odbora Mestnega ljudskega odbora Jaka Avšič in podpredsednik izvršilnega odbora MLO Leopold Kresc. Zasedanje se nadaljuje in bomo o njem še poročali.

VREME

Napoved za četrti: Izboljšanje do pretežno lepega vremena. Se nadalje krajnje padavine. Temperatura v alpskem svetu ponoči 3°C, po ostali Sloveniji 6°C, podnevi pa 16 stopinj Celzija.

VREME

Napoved za četrti: Izboljšanje do pretežno lepega vremena. Se nadalje krajnje padavine. Temperatura v alpskem svetu ponoči 3°C, po ostali Sloveniji 6°C, podnevi pa 16 stopinj Celzija.

"MOČ TEME" V LJUBLJANSKI DRAMI

Moč teme, najboljša drama Leva Tolstoj... oč teme, najboljša drama Leva Tolstoj se z nujnostjo, ki je dana samo umetniško močnim stvaritvam, zmerom znova vrača na oder...

ljenja prvič nakazal po svoje pojmovani problem tragične premoči spolne sie, kakor ga je pozneje razvil s tolikšno doslednostjo in malone nadležno strogoostjo v »Kreutzerjevi sonati«... Toda v primitivnem svetu premožnih, po denarju hipečih mušikov je še našel neki človeško bolj spremljivi izhod iz zagate, v katero pahne človeka v zločinstvo stopnjevana do demoničnega dna doživljena strast: to je Nikitovo javno priznanje in obožba — motiv, ki se je pojavil že pri Dostojevskem in ki bo imel posledje v ruskem slovstvu razne inačice, a te bodo preko sodobnega inkvizitorskega sistema prešle iz literature v samo življenje...

Slavko Jan

preproste spoznave porojeno pravstveno idejo, drugi pa iz pohlepa izvirajoče zlo. Pri tem je Tolstoj v Akimu upodobil svoj tedanji vzor ruskega mušika, ki tudi pri, ponižujočem delu ostane čist in dober. Z druge strani je stari hlapec Mitrič podoba spokornika — morda prvi model za romarja Luko iz Gorkega »Na dnua«... Tako je Tolstojeva »Moč teme« zares delo, ki da človeku veliko misliti, kakor pravi B. Kreft v svojem eseju o tej drami...

Snov, ki je posneta po resničnem dogodku bi pri drugem dramatikcu z ostala na prikazovalni ravni naturalizma in bi se končala z razkritjem Nikitovih zločinov. Lahko bi dala z napetim prepletanjem svojega dogajanja dočela učinkovito dramo. Da pa je »Moč teme« ob svojem času odmevala tako na široko in znova sprožila ideološke probleme ljudske drame, ni samo zasloga Tolstojeve umetniške sile, ki se kaže v malone shakespeariski obdelavi ozračja zločina in strasti in pogljobljeni, ostri duševni fiziognomiji nekaterih njenih oseb, marveč je tudi posledica silovitih dogovorov, ki so se z dramatsko močjo prav tista leta dvogovorili v Tolstojevi duševnosti...

Nemara je natančnejši ključ k razumevanju etosa te drame v nje drugem naslovu: »Komur prst pomoliš, hoče celo roko«. Moč teme, — to ni samo moč duševne zaostalosti na ruski vasi, marveč predvsem moč prvinskega, pretresljivega in neugnanega tečnega zla v človeku — pa naj bo to zlo ostanek in posledica živalske dediščine in prirojnih nagnjenj človeškega telesa ali pa uresničena celih tisočletih suženjskega življenja, zatiranja in izkoriščanja človeka, oziroma oboje. Toda če zlu po moliš prst, hoče celo roko. Tolstoj je tu na primeru Nikitovega čutnega živ-

ski kot pa je bil nekoč moralistični dialog v Tolstojevi duši.

»Moč teme« je za režiserja in igralca eno tistih del, ki bi zaradi svojega okolja in oseb mikala tudi tedaj, če bi ne bila umetniško tako zagrabljiva. Sedanjo uprizoritev je režiral ravnatelj Drame Slavko Jan. in sicer na podlagi novega, pogovorno gibljivejšega in jezikovno bolj dognanega prevoda, ki ga je oskrbel Janko Moder. Janova režija, katere scenični okvir, rastoč iz realizma prizorišča v učinkovito slikovitost, je pripravil inž. Franz, si očitno prizadeva, dati drami pristno rusko atmosfero in njene naturalistične elemente pretopiti v jasno Tolstojevo moralno misel. Pri tem plastično podudarja luč in senca dramatskih konfliktov, ki viharijo ta premožni muški dom, Janovi režijski prijemi so v glavnem uspešni in dali zares lepo uprizoritev, ki je močna tudi v množičnih prizorih. Dramatska atmosfera pa ni povsod enako jasna — tretje in četrto dejanje ter konec petega se zdijo naj, bolj strnjene — in tudi prizadevanje po ansamblski igri se kdaj pa kdaj, krha ob preveč silovitih poudarkih nekaterih vlog ali te in one odrske situacije.

V tej drami je bilo treba zasesti več ko dvajset vlog. Naj sodelujoči ne mislijo, da so v pričujočem sestavku, spisanem za široko javnost, ne pa kot ogledalo njihove zmogljivosti, namenoma prezrti njihovi deleži k nedvomnemu uspehu velike uprizoritve. Toda informativna in posredovalna funkcija časnikarjeva poročila je že taka, da jih v njenem ozkem okviru ni mogoče niti naštet. Kdor vidi predstavo, ne bo zlahka pozabil cele vrste markantnih odrskih postav: tako Zupanovega Pjotra zlasti v trenutkih pred Piotrovo smrtjo, Potokarjevega v stopnjevitem razvoju od prekipevajoče moške sile do zločinskega padca in odtod do moralnega vstajanja rastočega Nikito, Jermanovega Akima, Cesarjevega Mitriča in izmed ženskih vlog Vido Janovanovo kot Anisijo v vseh prelivih Anisinih strasti in bolečin, Kačičevo kot Akulino v nekaterih, psihološko posebno značilnih situacijah, zlasti pa sijajno Matrjono Elvirne Kraljeve in posebej še težko, a prepričljivo vlogo desetletne Anisjke, ki jo igra Tina Leonova. To je samo nekaj igralških deležev, ki zapuščajo tudi pri enkratnem, za estetsko oceno nezadostnem gledanju močne vtise. Z njimi se skušajo z bolj ali manj uspešnim ansamblskim prizadevanjem izpraviti tudi druge vloge in dopolniti predstavo, ki naj učinkuje kot celota. Zivahno priznanje občinstva je potrdilo ta uspeh literarne in teatarskega zlitja Tostojeve umetnine. Božidar Borko

NOV ROMAN WILLIAMA FAULKNERJA

Ameriški pisatelj William Faulkner je med tistimi ustvarjalci, ki jih je tujnina priznala prej kot domovina. Ameriška kritika je večidel odklanjala njegove zapletene, krvave in mučne zgodbe, ki prikazujejo propadanje njegovega Juga, Evropa pa je v tem svetu strasti, nasilja, pokvarjenosti, zločtu, sovražstva in ubijanja zažutla nekaj, kar je zrastle iz današnjega časa. pravi izraz razkrojenege, izmučenega človeka dvajsetega stoletja. Tako je tudi največje literarno odkrivanje Faulkner dobil iz Evrope, ko so mu lanj podelili Nobelovo nagrado za literaturo. Podelitev te nagrade je šele nekoliko povečala zanimanje Amerike za tega svojega sina, ki ga imajo mnogi resni kritiki za največjega živečega ameriškega pisatelja. Tudi drugod po svetu so ob tej priložnosti veliko pisali o njem. Pri nas ga je dnevni tisk predstavljal z nekaj kratkimi zapiski. Več pozornosti so mu posvetili drugod po državi. Kdor hoče zvedeti kaj več o Faulknerju naj si priiskrbi zadnjo številko beograjske revije Mladost (št. 5-6 za maj in junij 1951), ki je prinesla poleg prevoda ene najbolj značilnih Faulknerjevih novel, strahotne zgodbe »Rože za Emilijo«, tudi prevod študije o Faulknerju, vzete iz knjige ameriškega esejistga Georgea Snela »Pisatelj, ki so dali podobo ameriški književnosti«.

Pred dobrim mesecem dni, konec septembra, je Faulkner po daljšem času objavil novo delo in ameriška kritika ga je razumljivo, sprejela z velikim zanimanjem. Delo ima naslov »Crna maša za redovnico« (Requiem for a Nun. Random House, New York 1951, 286 str.) in je nekaka združitev romana in igre. Povzemanj po dveh poročilih o knjižni podatke, ki se mi zde zanimivi tudi za nas.

Faulknerjev »Requiem« je njegova dvajseta knjiga. Skoraj polovica romana je napisana kot igra. Čisto pravilno razdeljena v dejanja in prizore, vrnjena med tri prozne sestavke, ki pojasnjujejo igro. Po mnenju obeh mojih kritikov so ti prozni sestavki najboljši del knjige in kažejo Faulknerjeve največje pisateljske vrline: čut za humor, zgovornost, domišljijko življenje v zgodovino ameriškega Juga. Mimogrede se je Faulknerju tu posrečilo, da je napisal 49 strani dolg stavek, enega najdaljših v svetovni literaturi (daljši je menda samo še zaključni monolog Molly Bloom v Joycevem »Ulyssesu«). Dolgi, zapleteni sestavki so bili tudi že doslej ena glavnih značilnosti Faulknerjevega pisanja, ki zahteva od bralca veliko, večših morda kar preveč.

Če hočemo, razumeti vsebino Faulknerjeve »Crne maše«, se je treba vrniti k enemu izmed njegovih prejšnjih del, k »Svetišču«, ker ga zadnje delo nekako nadaljuje. Roman »Svetišče« je Faulkner napisal leta 1931. Sam je rekel o njem, da ga je napisal

namenoma zato, da bi zaslužil nekaj denarja — prejšnja dela mu tega niso dala — in da je roman zato najstrašnejša zgodba, kar sem si jih mogel izmisliti. In res je roman prignal do viška pokvarjenosti in krutosti, s katerima so se Faulknerjeve osebe odlikovale že prej, kljub vsemu temu pa je močno, pretresljivo umetniško delo. Osemnajstletno dekle iz Alabame, Temple Drake, gre na izlet s pijanecem Gowanom Stevensom. Pri tem padeta med razbojniško tolpo. Gowan po pretepu z razbojniški pobegne in jim pustij dekle. Glavar tolpe Popeye dekle posili in jo za nekaj časa spravi v neko javno hišo. Člana svoje tolpe ki mu pravijo »Rede«, in v katerega se je Temple zaljubila, Popeye ubije umora pa obdolžijo drugega člana tolpe, Goodwina. Odvetnik Horace Benbow, ki brani Goodwina, dožene resnico o dogodkih in pregovori Temple da pride pričat pred sodišče, toda protiniki se ne dajo, prepričati in obsodijo na smrt in obesijo.

William Faulkner

dijo nedolžnega Goodwina. Tega bodo divjaško linčajo in odvetnik Benbow komaj odnese glavo. Temple obide s svojim očetom živet v Parizu. Popeye je pobegnil za Florido, pa ga zgrabijo in obesijo, toda za umor, ki ga ni kriv.

Podoba, ki jo dobi bralec »Svetišča« o življenju, je strahotna. Samo nasilje, pokvarjenost, grozota, življenje nima pomena in cene v sebi, pravica je slepa, saj ubije nedolžnega človeka in kaznuje hudodejca za nekaj, česar ni storil. Med vsemimi osebami v romanu ni nobene ob kateri bi človek začutil, da je v tem, njene duše posijal tudi žarek svetlobe. V novem romanu je ena taka oseba: črnka Nancy. Bivša prostitutka in uživalca mamili, ki je po čudni logiki Faulknerjevega ustvarjanja dobila ime »redovnice«, kateri je namenjen pisateljjev rekvem.

Sklepi plenuma Uprave Zveze književnikov Jugoslavije

2. in 3. novembra t. l. se je vršil v Sarajevu plenarni sestanek Uprave Zveze književnikov Jugoslavije. Na dnevnem redu so bila poročila sekretarja Zveze in sekretarjev Društve, diskusija o današnjem materialnem položaju naših piscev in o splošnih navodilih glede avtorskih honorarjev, poročila o predlogih za revizijo statuta Zveze ter interna organizacijska vprašanja.

Plenum je konstatiral, da so se doslej Zveza, oziroma posamezna Društva premalo ukvarjala s problemi življenja in dela svojih članov, ki bodo postali zlasti pereči, če ne bo pripravljen finančni ukrep, če se tudi v njihovem travnem položaju ne bodo zgodile ustrezne spremembe. Zato morajo Društva organizirati temeljite diskusije, pripraviti obširno dokumentacijo o materialnih pogojih posameznikov in izdelati konkretne predloge.

Važno je tudi vprašanje pristopa Zveze književnikov v Zvezo sindikatov Jugoslavije. Po diskusiji celotnega članstva Zveze bo to vprašanje definitivno rešeno na kongresu, ki je edini kompetenten, da odloča o tem.

Ker Svet za socialno skrbstvo vlade FLRJ še ni nčesar odločil glede socialnega zavarovanja književnikov, je bil Plenum mnenja, da je treba Svetu ponovno predložiti važnost in nujnost rešitve tega vprašanja. Če zakon o razširitvi socialnega zavarovanja na svobodne poklice ne bo pripravljen v dohodnem času, bi bilo treba vsaj začasno rešiti vprašanje socialnega zavarovanja svobodnih piscev, istih, ki se preživljajo izključno s svojim književniškim delom, zlasti če sami in njihove družine žive v pomanjkanju.

Plenum je izrazil prepričanje, da je potrebno v zvezi z vsemi temi vprašanji postaviti na dnevni red tudi revizijo članstva Zveze, oziroma Društve književnikov. V zvezi z vsemi prihodnjimi ukrepi za izboljšanje materialnih razmer književnikov. Kakor tudi v zvezi z naloga in vlogo književnika v naši družbi, je mnenje, da se bo pripravljen v dohodnem času, bi bilo treba vsaj začasno odstraniti vsi tisti člani, ki doslej niso izpolnjevali ali pa so iz neopravičenih razlogov nehal izpolnjevati predpisane pravice in dolžnosti književnikov.

Več pozornosti je treba posvetiti Zavodu za zaščito avtorskih pravic. Ker Zavod ni bil v celoti pripravljen, so morali ločiti od Zveze skladateljev in postati samostojna ustanova, ki jo bo vodil upravni odbor, sestavljen iz predstavnikov vseh avtorskih zvez.

Potem ko se je Plenum seznanil z raznimi mnenji in predlogi o novem načrtu splošnih navodil avtorskih honorarjev je prišel do zaključka, da se problem pravičnega nagradjevanja pisateljev ne more dokončno rešiti, če se v kompleksnih teh vprašanjih ne reši tudi vprašanje založniških podjetij in njihovega odnosa do naših piscev. Zato se bo honoriranje izboljšalo preložitvenimi ukrepi, kar bo sestavljen predlog, kako naj se to važno vprašanje v socialistični družbi najpravične uredi. Toda ker je za to delo potrebno daljši vrstji naših razmer in ker je nujno potrebno, da se honoriranje piscev pravično vkladi z novimi finančnimi ukrepi. Je Plenum sklenil, naj zaenkrat obvelja obstoječe Splošno navodilo o višini avtorskih honorarjev, osnove pa bodo v prihodnjem letu, ko bo prišlo na kongres Zveze književnikov, ki bo prihodnje leto, in o raznih organizacijskih ukrepih.

Matevž Langus (1792-1855); Portret Antona Rudeža (Narodna galerija)

Kulturno pismo iz Kopra

Koper, začetek novembra. V nedeljo, 4. t. m. se je pričel v slovenski vasi Dekanih pri Kopru festival slovenske kulture, ki predstavlja vsako leto v jeseni nekakšen pregled kulturnega dela in življenja istriških Slovencev. V coni B Svobodnega tržaškega ozemlja imamo sleherni jesen kar tri festivale: italijanskega, ki je že bil, sedaj je slovenski, njemu pa bo sledil festival istriških Hrvatov v Bujah.

Ni slučaj, da se je festival slovenske kulture pričel prav v Dekanih, kajti v tej slovenski vasi je bila ustanovljena že leta 1869. prva slovenska čitalnica v Istri. Kakor torej lahko vidimo, je zanimanje in ljubezen istriških Slovencev za kulturo dokaj staro, saj so potem prvi slovenski čitalnici v Dekanih sledile številne čitalnice in kulturna društva skoraj po vseh slovenskih istriških vaseh in se je kulturno življenje Istre tik pred prvo svetovno vojno široko in živahno razmahnilo. Vendar je prihod italijanskega fašizma po prvi svetovni vojni za polnih dvajset let nasilno zavril in sploh uničil sleherni kulturno delo. uradno prepovedal slovenski jezik, zaprl slovenske šole — skratka, za polnih dvajset let je v slovenski Istri popolnoma utihnila slovenska beseda. ki se je pričela spet oglašati in uveljavljati šele med narodnoosvobodilno borbo leta 1944, ko se ustanovijo na ozemlju Istre prve slovenske partizanske šole in ko partizani prirede prve slovenske kulturne manifestacije.

S prihodom Jugoslovanske armade leta 1945, lahko pričemo beležiti prve uspehe v obnavljanju in dvigu slovenske kulture v Istri, ki je bila do takrat nasilno zatrta in zavrtja. Danes šest let po osvoboditvi, so najtežje rane, ki jih je slovenski kulturi v Istri prizadejal fašizem, v glavnem že zaceljene, in tako slavi hkrati s svojim festivalom osvobodjena slovenska Istra tudi drugi, vseslovenski kulturni praznik — 400 letnico slovenske knjige, 33 kulturno-umetniških društev s 3.397 člani, 34 slovenskih osnovnih šol, polna slovenska gimnazija v Kopru in učiteljske in Portorožu, stalno gledališče v Kopru, priprave za otvoritev študijske knjižnice, nova knjigarstva v Kopru, založba Lipa, ki je izdala že dve knjigi, Levstikovega »Martina Krpana« in Jurčičevega »Jurija Kozjak«, in končno moderna radijska postaja — vse to dovolj zgovorno priča, da bo tudi letošnji festival slovenske kulture hkrati s proslavami 400-letnice slovenske knjige nova prelomnica v nadaljnem kulturnem razvoju slovenske Istre. hkrati pa bo ponovna potrditev vseh prizadevanj ljudske oblasti in Vojne uprave JA pri dvigu kulturne in politične ravni ne samo Slovencev, temveč tudi Italijanov in Hrvatov.

Prej smo omenili, da igra prav tako važno in pomembno kulturno-vzgojno poslanstvo med prebivalstvom istrskega okrožja tudi nova radijska postaja v Kopru, ali kakor se uradno ta oglašja skozi eter: Radio jugoslovanske cone Trsta. Morda bo prav, če bi o delu in programu te naše vspejvstne jugoslovanske radijske postaje, ki oddaja kar v treh jezikih, in italijanski, slovenski in hrvaščini, povedal kaj več besed. Radio jugoslovanske cone Trsta se je prvič oglašil na rojstni dan matila Tita 25. maja 1949 na valovni dolžini 212,4 m. Postaja si je kaj kmalu, kljub svoji šibkosti, saj ni imela niti kilovata jačine, pridobila številne poslušalce ne samo v istrskem okrožju, temveč tudi v Trstu in v Italiji zavoljo svoje objektivnosti hitrosti poročanja in pestrih glasbenih in kulturnih programov. Pomemben datum v nadaljnem razvoju dela radijske postaje pa je brez dvoma 15. september letos, ko bo za slugi ljudske oblasti in Vojne uprave postala

dobila nov, moderen, šestkilovatni oddajnik in hkrati z njim prešla tudi na novo valovno dolžino 254,6 m. Danes je Radio jugoslovanske cone Trsta ena najmočnejših radijskih postaj na tržaškem ozemlju, in tako resnica o Jugoslaviji še bolj močno prodira v svet, saj radijski valovi ne poznajo meje ne preprek. Ob otvoritvi nove oddajnika je postaja tudi izdala slavnostno številko svojega radijskega vestnika, v katerem smo našli poleg programov in komentarjev k njim tudi podobe v besedi in v sliki iz življenja tega malega radijskega kolektiva, ki se kljub objektivnim težavam bodisi v pomanjkanju materiala, bodisi zavoljo tehničnih nedostatkov in zaprek, uspešno uveljavlja s pestrim, živim, večših bolj včasih manj kvaliteten programom.

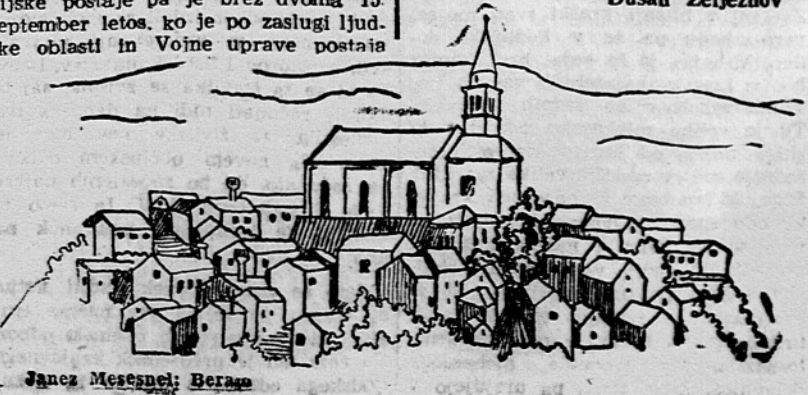
Dnevni program pričenja postaja ob šestih zjutraj in oddaja do 7.30. Opoldanski program pričenja ob 12 uri in ga zaključijo ob 15. Večerni program pa se pričenja ob 18 uri in traja do 23.30. Vsako nedeljo pa oddaja postaja neprekinjeno od 8 ure zjutraj do 15.30 in od 16.30 do 23.30. Prej smo govorili že o trojeletnem programu. Italijanskega govornega programa je nekaj več od polovice. v procentih približno 55%, ostali je slovenski program in nekaj malega je hrvaškega programa, toda zadnje čase se tudi hrvaška redakcija krepi in oddaja za bujske Hrvatse že dobre slušne igre in druge kulturne programe.

Slovenski kulturni program lahko razdelimo v dva pravca: na eni strani popularizacijo domače, slovenske književnosti, katero predstavljajo tri oddaje: vsak ponedeljek ob 21.00 slušna igra, kjer v obliki radijske slušne igre oddaja postaja domače klasične, pa tudi sodobne stvari iz slovenske književnosti (Jurčič, Kernsek, Levstik, Cankar, Milčinski, od sodobnih Miško Kranjec, Prežihov Voranc, Grabeljšek in drugi), kulturni pregled vsak tork ob 18.15 pa poročila o kulturnih dogodkih v Koprični, Trstu in Jugoslaviji. Pomembna oddaja so tudi Strani iz slovenske književnosti vsak ponedeljek ob 18.00, ko povab radijska postaja pred svoje mikrofone živeče slovenske ustvarjalce na razgovor in v katerem ti pripovedujejo o svojem življenju, delu in kulturnih problemih. Tako so govorili že o sebi in svojem delu France Bevč, Ciril Kosmač in drugi.

Drugi del slovenskih kulturnih oddaj pa posreduje Slovincem na Tržaškem delu iz klasične in sodobne svetovne književnosti v literarni oddaji, ki je na sporedu sleherni sredo ob 21.00. Skozi te oddaje pa morejo po slušalci poslušati pesni stare kitajske lirike, italijanske lirike, pesmi Puškina za radio prirejene Gogoljeve novele, pa tudi zaključene spominске oddaje o Kosovelu, Prešernu in Zupančiču. Dalje je skoraj sleherni mesec v okviru teh oddaj še ena literarnoglasbena oddaja. Za kulturni razgled po svetu pa skrbi vsako soboto ob 18.15 rubrika pod naslovom Skozl svet in čas.

Kakor smo torej videli, opravlja s svojim programi radijska postaja v Kopru pomembno kulturno in vzgojno delo. Pri vsem tem ne smemo pozabiti tudi glasbenega dela, ki poleg produkcije standardnih del svetovne glasbene zakladnice, goji predvsem slovensko narodno in umetno pesem. Tu mislimo na pred kratkim ustanovljeni komorni zbor Radia jugoslovanske cone Trsta, ki pod vodstvom dirigenta Vladimira Lovca uspešno nastopa in goji našo slovensko pesem. Od ustanovitve postaje pa poirtvovalno sodeluje pri glasbenih programih tudi komorni zbor iz Trsta pod vodstvom Ubalda Vrabca.

Dušan Zeljeznov

Janez Meseneč; Berane

IZ NAŠIH KRAJEV

Trbovlje. Ze dolgo so v Trbovljah razpravljali... kako poživiti kulturno prosvetno delo...

Novi Gorici. Na magistratu, ki veže na Gorici... novo gradilo širok predor...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Dnevne vesti

KOLEDAR
15. XI. 1951. - Umrl v Regensburgu zvezdoslovec Johannes Kepier.

SPOMINSKI DNEVI
15. XI. 1630. - Umrl v Regensburgu zvezdoslovec Johannes Kepier.

Društvo novinarjev LRS obvešča vse svoje člane, da bo dne 24. novembra ob 15.30 v klubskih prostorih izredni občni zbor.

Priljubljeni Matičji je pravkar izšla knjiga Matije Murka: »Spomini v predgovoru pisateljevega sina dr. Vladimira Murka.

Sestank Ljubljanske sekcije veterinarjev in veterinarskih tehnikov bo v soboto, dne 17. novembra ob 12 v sindikalni dvorani Centralnega higienskega zavoda.

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Poljane. Kmetijska zadruga v Poljanah je letos izvzloza je precej živine...

Če bodo podani taki ugovori, se bodo dne 20. decembra 1951 o njih uvedle nadaljnje poizvedbe...

POZIV UPNIKOM IN DOLŽNIKOM
Uprava Krajevnih gospodarskih podjetij v Marenbergu je prešla v likvidacijo.

TEČAJ O NEGI BOLNIKA
Pri mestnem odboru Rdečega križa, Gajeva ulica 1-1. Nebotičnik se prične v kratkem tečaj o negi bolnika.

Umri
Umrl je naš dober mož in skrbni oče ALOJZ PRAPROTIK.

Radio
Poročila ob 5.40, 6.30, 12.30, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00.

Gledališče
NARODNO GLEDALIŠČE V LJUBLJANI
DRAMA
Petek, 16. nov. ob 20. Kanin: Čez noč rojena Premiera. Izven.

Opera
Cetrek, 15. nov. ob 20. Bizet: Carmen Abonma red A.

Slovensko narodno gledališče Maribor
Cetrek, 15. novembra ob 20: Robles: »Montserrat«. Red ZIS.

Mestno gledališče Celje
Petek, 16. novembra ob 20: Jaka Spicar: »Pogumni Tonček».

Sentjakobsko gledališče Mestni dom
Petek, 16. novembra ob 20: Sofoklej: »Kralj Edip».

Komorno gledališče Ljubljana
Petek, 16. novembra ob 20: Feldman: »Z mračno».

Koncerti
Drevl ob 20.30 simfonični koncert s solistko Eileen Joyce v Uniscu.

Predavanja
Drevl ob 20 v predavalnici fizikalnega inštituta večer poučnih filmov.

Darilni paket iz inozemstva
posebno iz Amerike boste prejeli najkasneje v 15 do 20 dneh.

Tako se je začelo v Prekmurju
Majskim in junjskim akcijam so sledile nove, Madžari pa so privlekli v Prekmurje tropo detektivov iz Szombathelya.

Dva požara — 700.000 din škoda
Nedavno je kmetu Jožetu Geriču v Konjišču v radgoneskem okraju v nočnem času zgorelo gospodarsko poslopje z vsjo zalogo krmne in s kmetijskih strojev.

Začetni požari na Gorenjskem
V noči od srede na četrtek je začelo goriti v gosposki hiši pri kmetu po domače Petrovca na Selu pri Zirovnici.

Stari filmovi si prebivalci Dol. Toplice res ne želijo
Odkar imajo prebivalci Dol. Toplice svoj kino, imajo vsak redno vsaj po tri predstave, ki so vse dobro obiskane.

Stojan Serbec, Senatu je predložil polkovnik 55. pešpolka kralja Matjaža Takaca Izraelca, tolnači pa so bili zabeleženi v letnih poročilih.

ZNIZANJE CEN!
Po znižanih cenah se lahko oskrbite s BONBONI, KAKAOVIMI IZDELKI IN KEKSI vseh vrst v bogati izbiri in znani kvaliteti.

Kupim
KUPIMO dva ročna kompresorja za nabijanje betonskih cevi. Pisarne ponudbe poslati na »Cementine« — Celje.

Zamemjam
SIVALNI STROJ in harmoniko zamemjam za stavbo parcelo. Ponudbe na oglašni oddelek pod »Majhna hišica«.

Stavanje
TRI in POL SOBNO stanovanje v Ptuj, lepo, komfortno, zamemjam za dva in pol ali tri sobno komfortno stanovanje v Ljubljani.

Izgnubljeno
KOLO, tovarniška št. 155262 se je našlo. Naslov v oglašnem oddelku.

Mali oglasi
ZA PISMENO DAJANJE NASLOVJE, PRILOŽITI 20.- DIN IN NAVESTI ŠTEVILKO OGLASA.

Službe dobe
MIZARSKEGA POMOČNIKA, samostojno moč, za fina galanterijska dela sprejemne v stalno službo.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

Obvestila
»TRANSJUG«, podjetje za mednarodno štedilno in Ljubljani. Masarykova cesta 17. opozarja vsa podjetja, da izvršite revizijo tako mednarodnih kakor tudi lokalnih železniških tovornih listov glede zaračunanih železniških pristojbin in da člane na pristojno železniško upravo reklamirajo za povračilo preveč plačanih pristojbin.

(Konec)